

Uzskatījams:

„Baltijas Semkopja“ Administrācija, Ār-Nīgas Ralku-celā № 14, Puhziņu Gedertā un beebra grahmatu-bodē. Bejtam Nīgā: Altberga un Kapteina grahmatu-bodīs. Zītās pilkhejtās: wifās grahm.-bodīs. Uf lauķem: pee pagastu-walbeim, mahžitajem, fkolotajem, 2c.

8. gads.

Rīgā, 22. maijā.

Wakfā ar peefubstifchann par wafī:
Ar Beelitumu: par gabu 3 rubl., bej Beelituma 1 rubl. 60 kap.
Ar Beelitumu: par 1/2 gabu 1 rubl. 60 kap., bej Beelituma 85 kap.
Wakfā ekfpedizija un grahmatu-bodīs fanemot:
Ar Beelitumu: par gabu 2 rubl. 50 kap., bej Beelituma 1 rubl.
Ar Beelitumu: par 1/2 gabu 1 rubl. 30 kap., bej Beelituma 55 kap.
Beelitums ween par gabu 1 rubl. 50 l., par 1/2 gabu 80 kap.

Sludinājums, par 8 kap. fihru rakftu rindinu, nem pretim S. Allunans, Jelgawā; Reepinš, Zehfīs; Salleneeks, Daufkā, un administrācija, Rīgā.

Baltijas Semkopja redaktija, administrācija un ekfpedizija atronahs Ār-Nīgas Ralku-celā Nr. 14.

Saimneezibas nodala.

Preekfchlafijums pahr kartufelū audfinafchann Madleenes semkop. beedribā, III, 1882.

(Turymat beigums.)

II. Semes iftrahdafchana un fuhdofchana.

Suhdota fmitā, bet it ihpafchi fpehzigā fmitfchaima mahlu seme ifdod bagatigus kartufelū auglus. Elapja mahlu seme ir ta wifufliktala preekfch kartufelūem. Kartufelis mihlo iftrahdatu, irdenu semi, tadehl ir teizami preekfch wina jau rudeni semi pehz eefpehjas dflī ifart, tad pawafari, tad til tahlu nofchuwufe, ka pee lemescheem nelihp, jaeze un jafahrto un tad ifwihtufe, atkal labi janoze; tad jakauj semei til ilgi noguletees, kamehr wifās nefahles fadhigufchās, pehz tam atkal jafahrto un til ilgi jaeze, kamehr seme glufchi flaidra un fmalta.

Kartufelus neder frifchās fuhdās fahdit, tad wina ifaug seepjaini un weegli puhst, tad nahk no tom, ka fhalu fuhdās flahpkelim pahfwarā; tadehl preekfch kartufelūem wifderigafai ifleetāt ir flunfimehflī. Rahdi un zil mehflu preekfch kartufelūem leetojami, warehš zeen. semkopji if fchahdeem ifmehginajumeem aprehkīnat:

Dr. Wolff f. fīno, ka 1880. gadā Petermuischā (pee Nīgās) kartufelus fahdot wagās eetaifijufchi maifjumū no: 1 maifu 20% superfofata, 1 maifu filifalpetra un 10 maifu labās, faufās semes; ar fcho maifjumū peetizis 2 1/2 puhraweetahm un tas malfajis 31 rubli. Lai gan wifā laufs fīpri fuhdās bijis, tad tomehr no ta gabala, kur fchee flunfimehflī wifū nahlfufchi, ir wairaf nozemis 70 puhru kartufelū. Scheem kartufelūem ir aridfan wairaf fchekelū daku bijis.

Barons Wrangell f., Anefmuischā, pee kartufelū audfinafchannā ar flunfīs mehfleem ir fchahdus panahkumūs peefihwojis:

Remehflots, Mehflots.	Zaur mehflō fchann wairaf.	Katris wairaf dabuts puhrs malfa.	Mehflōfchana, malfa.
I. 42 puhri 72 puhri	30 puhru	40 kap.	12 rbf.
II. 45 " 78 " 32 "	"	64 "	20 "
III. 65 " 105 " 40 "	"	42 "	17 "
IV. 63 " 115 " 52 "	"	43 "	22 "

Mehflots tila:

1. 10 pudu kaulumiltu,
- II. 36 " pudretes un 5 pudu kaulumiltu,
- III. 4 muž. amoniakuhdera un 10 pudu kaulumiltu,
- IV. 2 pudu fcheklahba amoniaka un 11 pudu kaulumiltu.

Wifā ar flunfimehfleem audfinatee kartufelū, fatureja wairaf fchekelū, zaur kam bij loti miltaini. —

Barons Wrangell f. ir atfīnis, ka drufku fīpraka mehflōfchana jo labaku pekau atmet un grib uf preekfchu fawu wahjo semi ar 2 1/2 pud. fcheklahba amoniak un ar 12 pud. kaulumiltu mehflot; tapat Kerrafer muischā ir pehrn zaur zaurim 98 puhri kartufelū no puhraweetas dabuts, bet no weenas ar 2 pud. amoniaka un 10 pud. kaulumiltu mehflotas puhraweetas dabuja 148 puhru kartufelū, tas ir 50 puhru wairaf.

Barons Wrangell f. fawus pufgraudneekus jau tiftahf pahreelzinajis, ka wina labprahf puhst ifdofchannū, ko par flunfimehfleem preekfch kartufelūem ifleeta, pahchi no fawas labatas atlihdsina.

Pehdigi gribu aridfan peeminet fawu ifmehginajumu ar flunfimehfleem. 1881. gadā atmehrijū tihrumā 1 puhraweetu papuwes, kuru ar 4 pud. augstgrahdigu superfofata un 1 pudu filifalpetri mehflōju un apfahdiju pa dafai ar „Early Rose“, pa dafai ar balteem kartufelūem, kuri gan gauscham fmehtigi ehfchanaī, bet kureem maf rafchās. — No fchi gabala ehda wifū wafaru leelu mahju fāime un rudeni nozehma wehl 80 puhru kartufelū. Ja nebuhtu ehfīs, tad pilnigi 100 puhru kartufelū buhtu dabuti.

Zaur fchahdeem ifmehginajumeem pamudinati dafchi no muhfu beeribas lojekleem fchini gadā kartufelus iffahdihš flunfimehflōs, pa dafai superfofatā ar amoniaku, pa dafai kaulumiltōs ar amoniaku; rudeni kur wifās fīnās tiks fawahftas, darifim fīnamu kuream labaki buhš ifdeweēs.

III. Stahdichana.

Kad laifs leekahs pahfahwigi flīs apmetees buht (1. lihds 10. maijam), tas ir 12. un 11. fehjas nebekā ir lahdaš deenas eepreekfch 1 1/2 p. weenu no otras it fellas wagās preekfch fahdichannā jadsen, lai semi eeflāditu, zaur

lam kartufelū ahtraki ufihgīt un zaur eepreekfcheju semes- ifwagofchannū pee fahdichannās wairš neaifzem tildaudf laika. Dfītas wagās dīht ir flīkti, jo dītas wagās nahf jaunahš fahnites tā fauftā nedfihwā semē, kur mafaf bari bas dabu, tadehl aridfan wahrgaki aug.

Sche flahf Birka lgs peemineja, ka Keipenmuischā agraki ihpafchi dītas wagās preekfch kartufelū fahdichannās dīnufchi, bet tad ar rudeni tīfai puhš tildaudf kartufelū nozehmufchi, nefa tagad, kur fellas wagās preekfch fahdichannās teel artas.

Pehdigi wehl fapeemin Gūliha metode, kura trefnā semē un pee tahdahm kartufelū fortem ifdaroma, kam tuwu pee lafsteem un gar lafsteem uf augfchu peemetahš augli, ka „Early Rose.“ Kad pehz fchīm metodeš grib ftrahdat, tad jataifa 10 pehdu gaešch grahbeflīs ar 2 pehdās weenu no otra attahleem sareem, ar fcho grahbefli tihrumš glihti kruftanifki janofhime, tad uf katru kruftu jafahda kartufelis, pehz tam jadsen wagās kruftanifka, zaur ko ap katru kartufeli ifnahf ifchetrufhaina semes kopina, kura pehzal wagajot gar lafsteem uf augfcha, zaur kam ar kartufeli gar lafsteem uf augfchu aifmetahš.

IV. Apkopfchana.

Kad seme aplam rupja leeleem grantem, tad pehz apfahdichannās war nowelt, lai paliktu fmalfaka; kad kartufeli jau fanahlfufchi, tad labi janoze, lai nefahles tiftu ifdeldeas, kad pa-augufchi, tad wairaf reises, if nedeku weenu reift, — ja-apar kamehr fahl feedet. Dafchās faimneezibās redf rudendš jau pagri lafhtus preekfch lopbaribas nogreeshot, bet tas zaur ifmehginafchannū ir ifrahdijees par gauscham fahdigu, jo lapas pa dafai no gaisa baribu ufņem un kartufelūem peeweb. Ifprowefchana ifrahdija, ka karseli, kureem augufka mehnefi lafhtus nogreefa, til ween pus til daudf augļu ifdewa tā tee kartufeli, kureem pehz eenahtfchannāš, tas ir kad lafhtī fahla nodfektet, — toš nogreefa.

V. Norafchana.

Kad lafhtī paleel bruhni un fahl nolafti, tad kartufeli eenahtfchees un pehz eefpehjas faufā laifā norofami (nozemami). Ja flapjinorakti, tad eefam toš paglaba, wajaga labi iffchahwet, jo flapfi notifti, wina drihs fahl laift un puhst. Muhfu apgabala teel kartufeli wiflabaf laudfēs (fchupās) glabati, kas tā ifdaromā: jataifa 4—5 zolu refnis falmu kronis no 4—6 pehda zaurmehra, pehz kartufelū daudfuma, fchīs kronis janoleef apalā rinkī uf semes, jaeefit widā meets, ap kuru falmu, jeb labaki fchogaru hunte feenama, fchi hunte nepezeefchami preekfch tam wajadfiga, lai gar wizu no kartufelūem ifdotais fltums un futa waretu uf augfchu ifwilttees; kad rinkīs tiftahf fagatawots, tad jaber kartufeli eefchā un gar meetu aifween uf augfchu til tahf kamehr laudfe augfchgalā fanahf glufchi afa (fchaura), tad kartufeli ja-apfedi ar kahrtu garfuhlu falmu, fchee falmi no eefahluma ja-apmet ar plahnū kahrtu semes, bet tā ka gals paleef wakā, lai futa waretu ifwilttees, pee faufa laifa jatur gals wakā, bet ja taifahš uf leelus, tad jausleef falmu zepure, kad fahl falt, tad ja-apmet beejaka semes kahrtā, uf fcho kahrtu atkal weena kahrtā garfuhlu falmu jaleef un pehdigi pabeefa kahrtā semes jamet, gals til tad ihpafchi zeeti notafamāš, kad laifs jau uf seemu nogruntejahš; apmetamahš semes jaxem turpat rinkī ap laudfī, ta ka grahwis ap laudfī teel, fchīs grahwis nowelt uhdeni, kurfch zitadi waretu laudfē eewilttees. Kad kartufelus pagraba glabā, kas naw teizami, jo dafchās fugas paleef fuhras, — tad lodfīni jatur wakahm kamehr fahl falt.

VI. Sugās (sortes).

Dehl eepafihfchannāš ar muhfu widū audfinajameem kartufelūem efmu lufklojis lahdaš prowes fadabut, kuras zeen. beedreem fche preekfchā leeku, no fcheem eewehrojamaahš fugas ir:

1. Sarlanais Stettiners, kurfch Keipen un Lafkenmuischās leelafā mefrā preekfch brandiwihna dedfinafchannās teel audfinaš, wifch ir farkans, no wideja leeluma, eegaren-plakens, ihpafchi miltains, zaur kam pee wahrifchannās gauschi ufmanigam wajag buht, zitadi iffchīht; wifch ir labi rafchigs, jo minetas muischās wehl nekad apafch 100 puhru augļu no puhraweetas naw dabufufchi, bet daudf wairaf, zaur kam fchīs kartufelis ar jau no daudf mafgruntneekem (faimneekem) teel audfinaš.

Wifpahriga dala.

Rahds wahrdinsh par atgahdinafchannū.

Scho rindinu noluhš buhtu, zeen. „Baltijas Semkopja“ laftajem atgahdinat wihru, kurfch lihds fchim bija glufchi aifmifis — aifmifis tā, tā dafcheem pat wina wahrdš jau buhš fweefchš, bet kuzam pee Latweefcheem tomehr deefgan leeli nopelni; wihru, kurfch wifū fawu muhfu dīfhwojis leelā taupibā, lai tīfai waretu jo leelu kapitalu fakrahf, kuru tas neifleetaja wif fawam labumam, bet atfahja Kurfemes bruaneezibai ar nofazijumu, ka par to jadibina eefahde preekfch muhfu tautas, ihpafchi semneeku kahrtas, jaunakas pa-audfēs ifglihofchannās; wihru, kas gan nebija no dīnuma muhfu tautees, bet kurfch tomehr tai parahdija wifleelako peekrifchannū un mihleflibu un kurfch der par preekfchīmi dafcham labam tauteescham, kas ne til ween materialigā fīnā, bet ari padomds, pamahzifchannās fawai tautai feū jau durwis aifflehdfīs. Wihrs, uf kuru zeen. laftaju wehribu gribu greest, ir Wegidins Sokolowicz'a tehws, Wez-Sahtu semkopibas flolas dibinatajš.

Sokolowicz'a tehwu waram ar pateefību flaitit pee muhfu tautas leelakeem labdareem, pee wihreem, kuri wifū fawu dīfhwēs laifu, fawu pahchu labklahfchannās ufupuredami, ruhpejufchees tīfai par to, lai muhfu tauta, kura tai laifā wehl nemaf par tahdu netifa atfihfa, ufplauktu un waretu reis zitahm tautahm blakus fahtees. Tapat tā ziti flaweni, no muhfu tautas atfihfi wihri (la Merfels, Sienders, Glūds un jaunakās laifds dafchi ziti, par muhfu rafstneezību un garigu ufplaukfchannū ruhpejufchees, tapat Sokolowicz'a tehwa noluhš ir bijis, Latweefchūs materialigā fīnā uf augftaku fahwolkī pazelt. Un newaram wif eift, ka wifch buhtu to flīktako puhst ifraudfījees, jo tautai, kura naw mantas fīnā labi apgahdata, ari nebuhs eefpehjamš, garigi pilnigi ufplaukt. — Latweefchu tauta, kas pa leelakai dafai pahfahw if semkopjeem, til tad warehš ufplaukt, ja wina zentifees, tā tas ari tagad jau pilnigā fīnā noteel, fawu semkopību (lihds ar to ari lopkopību) arweenu wairaf pahrlabot un augftakā fahwolkī pazelt. Semkopibas pahrlabofchana buhtu wiflabaki aifneefbjama zaur semkopibas flolahm, kuras jauneki teel tīklab teoretifki, tā praktifki fawai nahlamai dīfhwēi fagatawoti. To ari atfina Sokolowicz'a tehws, un tadehl fawu, zaur til apbrīhnojami taupigu dīfhwē eekrahfo kapitalu (kas lihds flolas dibinafchanaī uf kahdeem 32,967 rubleem bijis peeaudfīs) atfahja, tā jau minets, Kurfemes bruaneezibai (riterfchaftei), ar nofazijumu, ka par to jadibina praktifkoteoretifka semkopibas flola, preekfch dīmufchu Kurfemneeku lutertizigeem jaunekleem if abahm kahrtahm. Lihds ar kapitalu, wifch aiffahja, garalā testamenti, tuwakus nofazijumus pahf flolas pahrwaldi un flolu pahchu, kahdai tai jabuht, kahdam noluhkam tai jakalpo, kahdi floleni ufņemami u. t. t. Ar mineto kapitalu nu tīka 1867. gadā Wez-Sahtu semkopibas flola dibinata. Pegribu fche ifpehtit, waj Wez-Sahtu semkopibas flola ari fawam noluhkam pareift kalpo, waj tur wifš peenahzigi eerihlots, waj kapitalš naw tīfai par welfi iffchekhrstš, un waj dibinataja nofazijumi ari peenahzīgā fīnā teel eewehroti; jo ja ari tur wifš nebuhtu eewehlamš un apmeerinoschš, tad newaram tadehl nefahdā fīnā Sokolowicz'a tehwu apwainot. Ka wifch pateeft tīfai labu ir wehlejees, redfams if wina testamentā, kura tas fawas domas loti flaidri ifteizis. Wifpahrigi zemot, minetai flolai ir ari fawī nopelni, lai gan winas audfeku leelafā dafa nekafpo wif-fawam ifftam noluhkam, tas ir: mafgruntneeku un rentneeku (wifpahri Latw. faimneeku un semneeku) labumam; bet wifū fawu jaunību, fawus fpehla gadus upurē par gandrihf nepeteefofchu atlihdsinafchannū, leelgruntneeku labumam; tomehr fīnu ari minetas semkopibas flolas audfekuš, kuri ar labahm fefmem, un, war fagit, ziteem par preekfchīmi, ftrahdā fawu wezaku mahjās.

Manš noluhš ari naw, te wifus Sokolowicz'a tehwa nopelnus ufrahdit; tee jau pa leelakai dafai muhfu tautai pahfhtami, kaut gan loti wehlejamš buhtu, ka pahf wina eefahdi, Wez-Sahtu semf. flolu, pahf tahš darbofchannās un fefmem tiftu ari publikai lahds tuwakš eeflāts

pasneegts. Wehlejam ari buhtu, ka wehl kahdam mirstigajam reis ta laime fmaiditu, kas Th. Roland'a lungam 1880. gadā, t. i. ka wehl kahdam laimētos tos til apflehtu turetus semfopibas skolās rehtinus gaismā iswilinat! Tahda atflahiba buhtu tilai zeen. dibinataja wehlešhanos peepidifšana un atnešu paschāi skolai tilai labumu, to no publitas aispredumeem pašargadama. Bet nu atpakaļ pee leetas! Gribetu zeen. lastajus uf zitu ko usmanigus darit, t. i. uf to, gahdat, ka Sokolowicz'a tehwa pe emina neisnīhtu. Pehz manahm domahm tas buhtu eefpehjam pirmsahrt zaur tam, ka kahds rakstneeks fakrahstu un isdotu wiza, muhfu labwehletaju, dšibwes aprakstu un nopelnus. Otram kahrtam, ka Latweešchi, fainneeki un it ihpafchi mehš Bez-Sabtu semfopibas skolās audsetri (esmu patš nesen is minetas skolās istahjees) karris kahdu ahriawiau upuretum un uf wiza kapu, kas lihds šchim gluschi aismiršs bija, kahdu peemineeki, ja ne wairak, tad tatschu kahdu gluschi weentahrschu almini ar usrakstu uszeltum, par peerahdšhanu, tilkib tagadejai, ka nahfoshai pa-audsei, ka pret faweeem labdareem ne-efam nepateizigi!

Ka Latweešchi fawus labdarus nepeemiršt, ir jau deefgan peerahditš pee Merkele, Kronwalda u. z.; tadehl usajinu wehl reis wifus Bez-Sabtu semf. skolās audsetrus, ihpafchi agrakos, kas jau eedšibwofushees, ari šho muhfu labdari tā neatstahbi. Zerefin, ka ari ziti, kam ta leeta pee rēds eet, neatraufees, šho labdarigu noluhku pabalst. Buhtu gan jawehlahs, ka kahds eewehrojamaš wihrs, ka p. p. minetas skolās direktora lungs, jeb kahds zits, kam ta leeta ruh, to sawās rotās nemtu un gahdatu ka preefšch tahs leetas wajadšiga komiteja fastahditos u. t. t. Gribetu šhe tilai to leetu atminet un usajinat, lai ari ziti fawas domas par to atflahit isheiz.

Bet fur tad atrodahs Sokolowicz'a tehwa kaps? Dashedi, starp teem ari Th. Rolanda lgs, faka, ka Sokolowicz'a tehwa esot Jelgawā miris, tā tad wiza kaps buhtu mellejam kahdā Jelgawas kapsehtā. Šmu runajis ar dascheem Dundangas fainneekem, kuri atkal apleezina, ka Sokolowicz'a tehwa esot miris Dundangā un paglabats, uf wiza pascha wehlešhanos, tureenes Latweešchi kapsehtā. Tahdā wihš jau tagad minetas kaps gruhti atrodams, fur tad wehl nahfoshai pa-audsei pehz kahdeem 50, 100 jeb wairak gadeem? Teikšchu, zil es par to leetu šmu: Reif, ne fen atpakaļ, man gadijahs nobraukt Dundangā. No kahda weetiga fainneeka šinat dabujis, fur mineta kapsehta atrodahs, dewos uf tureeni, ari muhfu labdara kapu apmellek; bet zil gruhti manim nahzahs fawu apremšhanos ispidit! Ja nebuhtu no mineta fainneeka šinat dabujis, ka wirs Sokolowicz'a tehwa kapa ahbele uftahdita, tad buhtu bijis gluschi bes kahda panahkuma atpakaļ jagreeschahs. Dauds un daschadus kustu usrakstus islasjis un neta neatrads, fahlu beidsot mineo ahbeli mellet, kas man tatschu beigās isdewahs. Bet waj tad tas ir Sokolowicz'a tehwa, muhfu til leela labdara kaps? Muhfu azis šhe ne-eerauga ne krusa, ne aplofchanas, pat ne weenas pukites, ka tilai mineo, pufaugušo ahbeli, lura ari fawam lopejam, ka dširdeju weetigan dahrsneekam, par godu, tairahs drihs fawu gaitu beig, netaf ne-eewehrodama, ka preefšch winaš, pehz testamenta spreeschot, ihpafchš kapitalš nogulbits. Ka faziu, tagad mums wehl der mineta ahbele par wadoni, bet zil ilgi ta pastahwehš, un deefin waj tad wehl kahdam eenahš prahtā, winaš weeta jaunū stahdit?

Tadehl gahdasm, ka muhfu pehznahzeji, wehlahas pa-audses, newar mums pahrmest, ka ne-efam muhfu labdara, muhfu pirmahs semfopibas-skolās dibinataja, kapu peenahzigi aplofusch, ka efam wizu pašuchanā atstahjuschi! Domaju, ka weetige fainneeki tatschu ari neatraufees no šchi lopu darba. Wifmasalaid tatschu Dundangas stahstules usnemtees tahs masās puhles, Sokolowicz'a tehwa kapu pahri reifas wafarā pukem appuschot. Waj nebuhtu jauhi kad tureenes lihgas dehti un Wildas meitas seedoni sakumds isejot ari kahdreif ta kapu apmellektu, kureš til gaušchi wehlejahs un puhlejahs, lai Latweešchi to stahwolli aifneegtu, uf lura tagad efam! Siptera Zahnis.

Daschadas šinas.

No eefšchsemes.

Is Ilgezeema, Pahrdaugawā. Ilgezeems te ir dashā šinā šipri eewehrojamaš apgabals. Apdšhwots tas top tilai no Latweešchem un dascheem Kreeweem. Wahzu buldurešana te rahdahs til pehz wahrda buht pašihstama. Latweešchi, kas šhe dšihwo, ir gandrihs wifš fabrikas strahdneeki; feewas pelnahs ar wešchāš masgafhanu; wafarā eet laba data no šhejeenes Latweešchi eedšhwotajeem uf ne table špitiw pee feena strahdat; ziteem Latweešchi strahdneekem te peeder ari fawa mahjina, fur klahst wehl ir falku waj kartufelu dahrs. Wezaki te reti fawas meitas laiš uf pilsehtu — mahzitees „šhuht“; wifwairak tahs fuhsta aušchanas, kapseku un pistongu fabrikas strahdat, fur no winahm daschās lihds 2 rbł. f. par nedeku pelna.

Tapehž te ari naw dabujuse eeweeštees — „šhuweju-wahzeetiba“ kahdā Ahgenskalnā un Tornakalnā ir šipri kahjās. Sawās mahjās Ilgezeema Latweešchi strahdneeki dšihwo it eewehrojamaš flaidribā un špodribā. Lai til kahdu fwehtdeenu pašargajamees pa Ilgezeema eelinahm, tad masee, gaischee lodšini ar baltahm, glihtahm gardinem, jau no ahreenes mums fneegs labu, patihkamu eefpaidu, un kad wehl ee-eešim kahdā istahinā eefšchā, tad pahreelinahimees, ka ahreenes labais eefpads ari no eefšchpuse top pabalstis. — Sabeedriga dšihwe te wehl naw nezil pazehlufehš. No gara-baudijumeem wineem te lihds šchim til dauds ween teel fneegts, zil zaur deewalposchahim un kapu-fwehtkeem panahkamaš, ko Mahrtina draudses mahzitahs šchad un tad pa wafaru tureenes Dreguschu-kapu bahnijinā notur. Bet kahriba pehz tahdās plafchahs fabeedrigas dšihwes un fustehchahahs, kas fneeds daudšpufgaltu pamudinahšanu un isglihtibu, te ir jo leela, un ka domajams, tad te šchāi kahribai ari teefcham waretu deefgan palihdset. Pee fwehtdeenas-skolās zelfchanas un ufturechanas šhejeenes fabriku ihpafchneeki ir loti palihdšigi, wajaga til rastees zihigeem wihreem, kas pirmee to leetu usfahk. Te wehl peeminams, ka Ilgezeemā atrodahs plafchš saldatu mahjollis, lura ari ragu — u wifolu-mustikas-skola ir eerihlota. Šchihš mustikas-skolās mahjelli ir gandrihs wifš Latweešchi un fawu walodu ari flaidri runā. Wineem ir atwehlets pa fwehtdeenam rihlot mustikas-skolās ruhmeš teatra israhdijumus, konzertus, preefšchlahšchanas un zitus jautribas-wakarus — pehz paschu patihšchanas. Lihds šchim wizi to wifu darija tilai Kreewu walodā; bet tagad ir dširdams, ka dashedi no Pahrdaugawas isglihtoteem Latweešchem faweenofchotees ar šcheem Ilgezeema Kreewu mustikas-skolās mahjelleem — tai šinā, ka turpmak tur tahs paschās ruhmeš, tiktu rihloti teatra israhdijumi un konzerti, ka ari dashedi leetderigas preefšchlahšchanas — ari Latweešchi walodā. Wehlejam no fawas pufes uf to dauds fekmes, mehš kahdu jauku darbu, ja tas teefcham Ilgezeemā taptu usfahkts, ari no fawas pufes ar jo leelako preeku weizinat! B. Pahrdaugaweets.

Widsemes hoftees dara šinamu zaur „Widš. gub. awisem.“ ka teem, kas grib likt koroboreeret kontraktus par semes gabalu atšchiršchānu (semantofchānu) no ritermuischās peederuma, jaeefneeds lihds ar to ari apleeziba no Widsemes zentral komištjas semes-nodofchānu leetā (kas pašahw pee Widsemes landrahtu kolezijas):

- 1) par to, waj no ritermuischās atšchiramaš semes gabals ir muischās, waj semneeku seme, un
- 2) par to, waj zaur šchā semes gabala atšchiršchānu muischāi wehl paleel tahds leelums, kahdu prafa Widsemes semneeku likumu 7. artikuls (no 1860. g.)

Widsemes muischneezibas konwents zetortdeen, 20. maijā atflahitš Rigā.

Wifās krona eestahdēs Baltijā, ka „Rišk. Westa.“ dširdejis, nu taphot eewesta Kreewu waloda, ka darichānu waloda.

Widsemes gub. awiše isfludinats: Senators, geheimrahts Manafein, ir Widsemes gubernas pahrwaldibai, zaur ušdewumu no 13. maija 1882. g., šinamu darijis, ka senatora lungs Rigā atnahzis un Wifaugstako pawehli no 20. janwara šchini gadā ispidibams, tagad Widsemes gubernas rewifšju eefahzis.

Senators Manafeins, ka „Rišk. Westa.“ dširdejis, pa wafaras laiku dšihwofot juhmak, Edinburgā.

Par senatora Manafeina isbraufschānu no Peterburgas „Now. Wr.“ wehtia tā: Us dšelšgela stanzju senatoru pawadija wiza pašihstamee un dauds publitas. Kad wagonš fahka eet, no publitas bij dširdami faweeni: „Laimigu zeku un labu felmi!“

Pee senatora Manafeina lunga kanlejas personala peeder ari jurists Sterstu Andrejs. Geheimrahts Manafeins peerem luhdsejus un fuhdšetajus darba deenas no pulstien 10 lihds 12 preefšch pufdeenahm un fwehtdeenas un fwehtlids no pulstien 12 lihds 1 pehz pufdeenahm.

Senatora Manafeina lunga instrukcija Baltijas gubernu rewifšjas šinā esot šchahda: 1) Wifpahriga un pilniga weetigo gubernu pahrwaldes un magistrabtu rewifšja Kursemē un Widsemē; 2) stingra Igaunu un Latweešchi semneeku, ka ari Baltijas baronu fuhdšibu ismeklešana, kas eefneegtas justizministra grafa Pahlēna laikā; 3) personi pahrliezinatees, zil tabhu Baltijas muischās ihpafchneeki wainigi jeb newainigi, par kureem kahda Kursemes semneeku deputazija aprill šch. g. pee senatora Manafeina par fawu agrako teefšbu saudešchānu semes leetaschanas šinā fuhdsejufehš; 4) wifās leetas, kas grafa Pahlēna laikā nepareifi ispreestas, uf likumiga zela no jauna isšchirt; 5) wifus, kas pee nepareifi ispreestahm leetahm wainigi, pee likumigās atbildibas faukt; 6) semes eedšhwotaju apstahklus no waldibas nodomatā reformu šinā ispehtit; 7) eefšchleetu ministrijai aistrahdit uf semes truhzibahm fainneezibas šinā un 8) no semneeku pagafteem aemt wifās aistrahdšchanas preti, ka tee wehlahs, ka wizu safars ar weetigeem muischi ihpafchneekem, baroneem, taptu pahrgrofiš.

Senatora Manafeina lunga pawadonds atrodahs šchahdi lungi: Waršchawas teefas-palatos profura palihgs, stahtrahhts Dmitrij Karlowišk v. Wendrišk (ka kanlejas

direktors); eefšchleetu ministrijas wispahrigu leetu departamenta i. nodatas preefšchneeks stahtrahhts Nikolaj Sačarjewišk Tumlowšči (semneeku leetu un laufstolu ihpats pratejs); Waršchawas aprinā-teefas profurora palihgs, hofrahts Walerian Karlowišk v. Klugen; profurora palihgs, hofrahts Alek. Pantow; Simbirskas aprinā teefas profurora palihgs, titularrahhts Gredišch; titularrahhts Michail Fedorowišk Gubšči (bijis Terbatas uniwersitetes študentš). Dashedi, ka Weizenbergs, Sterte u. z., bija jau deenu agral atbraufusch. Bet ziti wehl gaidami.

Senatoram Manafeina Igam, ka mums šinams šchis, teelot eefneegts daudš fuhdšibu ne til ween is Widsemes, bet ari is tablahm Kursemes malahm. Zil šinam, tad senators gribot rewideeret wifpirms Widsemi un tad pehz kahdeem mehnešchem dotees uf Kursemi. Tadehl lai nenotiktu senatoram pahral leela apgrahstinašana, tildaudš luhgšchanas rakstu uf reifi zaurluhfojot un sakahrtuojot, wifšch ka dširdam, wehlotees, ka Kursemneeki šchim brihscham wehl ne-eešneegtu fawus fuhdšibas rakstus, bet nogaiditu, kamehr wifšch nobrauks uf Kursemi.

„Nowosti“ šinā, ka senatoram Manafeinam pee Widsemes un Kursemes rewifšjas starp zitam ari ta instrukcija doita; pee katraš newareifšbas atflahšchanas amata šinā uf likumiga zela tuhlin uf weetas usfahk eepreefšchaju imeklešana; bet usejot kahdas pahrwaldibas šinā nepilnibu tai paschā weeta jafahrhž wifš notikumi, kas deretu par materialu jaunās waldšchanas sistemas isstrahdashānai, kas ar semes wajadšibahm un augstās waldibas domahm un noluhkeem wairak fakristu kopā.

Pagasta wezakeem, kas peedalifees pee kroneschanas, buhšhot wifsem weenads uswalfs; gazi fwahrli ar špibgukaineem uschuwumeem uf peedurkneem un kanteem, ar ligem pee aplalles un šchāorem preefšchā; pee tam plata, šila josta.

Madaleenes Leelas muischās fawstarpigās ugunsbeedribas statuti 3. maija apstiprinati no eefšchleetu ministra palihga.

No Behrsones raksta „W. W.“: Jau pehejōšs gaddš dascheem no muhfu walfs eemihneekem, kas ruhpiigi nodarbojushees ar dahrsu lofšchānu, wizu fweedrus nolau-pija tahrpi, gan ahbelem, gan ari ziteem auglu kofeem seedu pumpurinus, pat lapas noehšdami. Šchini pawafarā šchee postitaji pee mums wehl daudš agral, nekā zitus gadus eeradufshees un lapu pumpurinus jau preefšch isplaulschanas no-ehda. Tahrpi zelahs no raibahm mušchahm, luras aplahrt štrahdidamas pumpurinus apdehž ar melnahm oli-nahm. Pehz pahri deenahm ho šchahm olimahm zelahs masi jali kufainišchi un jau atkal pehz mas deenahm kufainišchi pahrehtushees par maseem šakeem tahrpneem ar melnu galwiau. Šchee nu eeelen seedu jeb lapu pumpurindš un paleel kamehr, kamehr to paschu pawifam noehd. — Weigās rakstihāš luhds wifus dahrsneekus un dahrsu lopejus, ja kahdam isdewees kahdu lihdselli atrast, ar luru waretu auglu fokus no šcheem neswehreem isfargat, to paschu zaur laifraksteem daritu šinam.

Krona Behrsmuifchās fawstarpigās uguns apdrofšchinas beedribas statuti apstiprinati 3. aprill šch. g. Pirmā pilnā šapulze bij 2. maijā. Behrsmuifchās pagasta namā. Šapulzejushees bij gandrihs wifš fešchu pee Behrsmuifchās peederigo pagastu fainneeki. Kad beedribas lozelli bij uftihmeti, fahlahs beedribas waldes eefšchāna, un eewehleja par presidentu Mas-Mešchmuifchās Julschu fainneeku H. Weikmarā Igu, par presidentu beedri kufstes Wintaru fainneeku K. Wintera Igu, par rentmeisteru Siphpeles Lejas Strahdinu fainneeku J. Wehtira Igu, par peefschdetajeem Udšes pagasta wezako J. Stoleta, Behrsmuifchās pagasta wezako A. Schwanka, Mas-Mešchamuifchās pagasta wezako K. Bruhma un Behrsmuifchās pagasta teefas preefšchschdetaju K. Bramberga lungs, un par raktu wedeju šchā pagasta štrahweri E. Reichmarā Igu. — Beedribas šchritigās darichanas eefahkfees kas til ar 1883. gadu, jo lihds tam aifees laiks ar eepreefšchaju darbu fagatawofchānu. Wehlam daudš laimes jaunaj beedribai! (W. W.)

Walfā buhs šchogad draudses-skolotaju eefamens no 11—16. un pagastu-skolotaju pahrbaudšchāna no 11—18. junijam. Usnemšchanas eefameni noturehs draudses-skolotaju seminarā 18. un 19., un pagastu-skolotaju seminarā 21. un 22. junijā. Te klahst peeminams, ka gluschi fawadi tagad stahw ar Widsemes wispahrigo laufstolotaju šapulzi. Pehz tam, fur pa dascheem latwifkeem ne fen wehl fuhdsejahs par daschadeem šchehrfkeem, sem kureem šchi šapulze tilai ka lihds Latweešchi tautā israhdahs, tur tagad nu jafahk dširdet, ka šchi šapulze neween pagahjuschā gadā „fawu kaweklu“ dehl naw tilufe rihlota, bet nu ari šchogad atkal to paschu „fawu kaweklu“ dehl no Schulrahta Iga netihšhot notureta. Bet nu gan ihši buhtu laiks, ka Widsemes laufstolotaji atihstu pareifi tos šchehrfkus, kas wizu šapulzei stahw zela un tai it ne pawifam newehle pazeltees un peeremtees laika lihdsigā darbofchānā. Kad wairak skolotaji nopeetni faweenotos par to ihpafchi šchini laikā gahdat, ka šchihš wispahrigahs Widsemes skolotaju-šapulzes jo projam taptu no skolotajeem pašcheem, sem ihpafchi is wizu paschu widus iswehletas preefšchne-

zibas, isrihtotas. Tahdâ wiru ruhpiâ preefch wiru pafchu patstahwibas, wirus teefcham pabalitu ne til ween muhsu awifchneeziâ, bet ari waldischana pate, kas ihpafchi fchim laikam atwehle un weizina til stipri — Latweefchu patstahwibu zaur daschadahm fabeedribahm un wipu fapulzehm. Pat semakee Latweefchu strahdneeki pa pilfehtham notur fawas patstahwigas fahrtigas fapulzes un patstahwigi apspreefch fawu labumu un fawas wajadfibas; — zil dauds wairak tas wehl nepeenahktos muhsu Latweefchu fkolotajeem.

Zi Zalgawâs. No polizijas efam laipni u tam u-manigi dariti, ka Zalgawâs tuwumâ eeradees kahds **stai-guta kâhpurs** (Grasculé), kas sem welenas plawâs sahle nokremt fâlnes, zaur lam ihnihzinata top feena rascha, jo sahle nokalkt jau preefch laifa, kur schis kâhpurs eeradees, un welenâ paleel melna. Wardâ schis kâhpurs sche eeradees Zalgawâs tuwumâ, aij Gsera wahrteem, uf rahtstunga Wolsta, Schâdlich kundses, Ulfche lgo, Baumgarten lga, Weinberg lga un Leel-olosa plawahm. Kai scho kâhpuru waretu apspreefch, tad padoms top dots, kur wiru pamana, preefchâ aifrakt dâsilus grahwjus, ari peenahzigâs plawas nokalkt kalkeem. Preefch 16 gadeem tas patâ kâhpurs sche Zalgawâ, aij Masajeem wahrteem, plawâs ihnihzinâjis wifu raschu. Kâhpurs ir melnibuhngans, metala wihsê fphidofch, uf muguras ar trihs baltahm strihpinahm, un kahdu jollu garumâ.

Zalgawa. Par zeku strahpes naudahm kursemê „Heimathei“ raksta fchitâ: Kâ dârdam, stary zitahm fuhdshahm kursemes semneeki senatora lgam ari eefneegfchot fuhdshibas por to, kâ zeku strahpes naudas lihds fchim tika usliktas un kâ isleetatas. Kahdu laik u atpakal Dobeles pilskungs „Mig. Ztgâ“ dewa fihfakâs sinas par fchahm zeku strahpes naudahm un wiru isleetafchânu. Tur stahweja, ka Dobeles aprinkl no zeku strahpehm ilgadus eenahkot lihds 5000 rublu. Kuri eestot kursemes ritterschafstes kasê un kuras ta isleetajot pascheem semneekem par labu. Ja nu Dobeles aprinkl ween no zeku strahpes naudahm eenahl 5000 rbl. un ja wihsê zitâs kursemes aprinklâs tahdâ pat mehrâ usleel zeku strahpes naudas, tad pa wifseem kursemes 10 aprinkleem eenahl tã ap 50,000 rbl. par gadu, it eewehrojama summa, ko pabalitit daschas labdarigas eestahdes, par peem. Latweefchu draugu beedribu u. j. Nebiht neschahbamees, ka kursemes ritterschafste semneeku zeku strahpes naudas, kas eetel wiras kasê, neisleetahs tilai labâ noluhkâ ween, bet tilai domajam, ka buhtu pareisaki, ja zeku strahpes naudas netezetu tahs korporazijas kasê, kuru lozelli wiras usleel, un ja fchahs strahpes naudas, isleetatas, nesaudetu fawa ihstena wahrda, t. i. newis kâ ritterschafstes naudas, bet kâ paschas tautas malfatas naudas pabalititu sinamas labdarigas eestahdes.

Wentzpiis. Stiklu fabrikas „Karlsbütte“ ihpafchneeki nostahjuschi malfat. Leels pulks strahdneeku zaur to bes darba.

Leepaja. Barona Noldena leetâ „Golosam“ raksta ij Leepajas, ka nemas ne-efot teefa, ka Apriku pagasta semneeki fawam baronam fuhthijuschî depatatus, lai tam isfajitu fawu lihdsjuhthibu par notikufchahm un fawu ihgnumu pret usbruzeju. Wifa fchi fina efot tihri isdomata: Apriklâs paschds neweens zilwels no tam nelo nesinot!

„Lettonija“. Kâ mumâ nupat teel sinots, tad Terbatâ nobibinajotees jauna studentu korporazija sem wahrda „Lettonija“. Korporazijas dibinataji efot Latweefchu studenti. Lihdsfchinigahs 6 korporazijas weenbalski Lettonijas dibinafchani peekritufchâs un fchârschetaju konwents korporazijas dibinatajeem ofzieli paschâjis, ka wirsch eefneegfchot luhgumu prorektoram dehl jaunâs korporazijas apstiprinafchânas zaur uniwersitetes kuratoru. Tã ka wifas pastahwofchahs korporazijas ir preefch Lettonijas dibinafchânas, tad naw jafchahbâs, ka ari kuratorâs Lettoniju drihs apstiprinahs.

Terbatas Zgaunu laufjainneeziâs beedriba, kâ eefch „Nifsch. Westn.“ lasams, naigi darbojotees ar materiala krahfchânu un kahrtofchânu preefch senatora rewifchias. Beedriba nodomajufe, Manafaina lgam preefchâ zelt fastahdijumu par wifafchpigi semneeku fainneeziâ spaidofcheem eemefleem, ar usrahdijumu, kâ fchee eemefli wiâderigaki buhtu nowehrfchâmi. Daschâs punktâs jau isstrahdâs, kâ p. p. nelihdsfigu nastu idalifchânu stary semneekem un muifchneekeem. Tapat pasta staziju un sirgu usturefchâna wiâgruhrtati gulstahs uf semneekem, jebfchu gan teem reti tad gadahs leetot pastu. Ari jautajums par krogu pahleeku flaitu, kas toti flahdê lauschu tikumbai, nepalikfchot neewehrots. Tagad krogî atstahwoi weens no otra zaurmehrà 2 lihds 3 werstes; wirâ attahlumu warot it labi paleelinat uf 8 lihds 12 werstem, un pee tam wiru wairak jaetaifa, kâ eebraufchânas weetas preefch zekineekem, bet nekâ fchuhpofchânas weetas. Tahlat beedriba grihot luhgt senatora l., ka taptu gahdats par plafchu teefibu eerahdichânu Zgaunu walodai fkolâs un uniwersitetê.

„Gesti Postimees“ isfata fawu preeku par to, ka Keisara Majestete dahwinajufe Zgaunu Alefandra fkolai eewehrojama semes gabalu, kas efot kahdus 20,000 rublu

wehrtibâ. Wifsch efot gan luhgts, to siru turet wehl flepenibâ, bet kad Latweefchu un pehz tam ari Wahzu laifraksti to jau ispauduschî, tad tas wairâ ne-efot noslehpumê. Tã pat minetâis laifrakstis preezajahs par to la Dr. med. G. Jannens eezelis par wirschjures walde lozelli preefch Zgaunu walodâs.

Bernawa. „Golosam“ no tureenes raksta fchitâ: „Muhfu aprinkl, Michaelis mahzitaja pagastâ, iszehlfchees nemeeri. Semneeki, kuri semi tur tureja uf renti, fenakajam mahzitajam malfaja toti semu renti; firngalwis bij meerâ ar mafumu un lamehr dshwoja, nepaagstinaja rentes. Pehz wiru nahwes atnahza jaunâs mahzitajâs un malfajamo renti fâstruhweja jo aigstu. Semneeki leedsahs to malfat un labprahthigi negribes iset ij mahjahm, kad tahs adewa ziteem rentneekem. Winus wajadseja imest ar waru; bet ari te, tapat kâ Pluffis, eerofchus newojadseja isleetat. Atbrauza gubernâs fchandarwu preefchneeks, generalmajors Laks, un zaur fawu apdomibu wifu leetu isfchlihra meerigi. Semneeki, peemehrà ar likuma pagehrejumem, tika islikti, bet neweens pais nekuma apzeetinatâ, nedf ari isdarita polizijas efeluzija.

Wilande. Kartufas apgabâlâ stipri jau eewefufes tija fehriga, ar to dauds lauschu fâslimstot.

Dinaburgai, kâ „Ztgai f. St. u. L.“ raksta, nu ari ir faws twalkonis — „Progress.“ Wifsch peeder grafam Plater, Ulfnâ. Grafâ eemantojis fcho twalkoni dehl pasafcheeru wadifchânas stary Dinaburgu, lehgeri un Powifanku. Powifanka ir kahda no grafa Plater nesen eestaita jauka jakumu weeta, kur Dinaburdseefchi it beefchi isbrauz palihgf-motees; wiru atstahw no Dinaburgâs fahdas 5 werstes. „Progress“ ufahla fawas braufafchânas pirmâ wafaras fwehtku deenâ, ar toti leelu pasafcheeru flaitu.

No Peterburgâs rakstu „Tartu Gesti Seitungai“: „Kâ sinams, tad Zgaunis Martâ Witt's dshwo jau wairak mehnefchus galwas pilfehthâ, tapehz ka wajafchânu dehl wirsch dshwot nawareja dshwot. Kaut gan nu wirsch dshwo sem waldisâs fargafchânas un no dshwotenes brugu teefas warâs stahw tahli, tad tomehr daschs brugu teefas eerehdnis aibrazis winam palak un to ihpafchi wiltigâ wihsê ar kahdu Peterburgâs polizijas eerehdnu palihdsibu apzeetinajis, lai waretu tuhli tajâ paschâ deenâ uf brugu teefu aifuhthit. Bet kur daritaji, tur redsetaji. Notikumum augstâ waldisa dabuja tuhlin sinat un pehz kahdahm fundahm M. Witt's bij ij wajataju warâs, atfwabinats, bij atkal bruhws wihs. Tas bij pipars. Bet to nepadarija zits, ka eefschleetu ministra Zgnatjewa telegrafifka pawehle.“

Peterburgâ, 18. majâ. Augstakâ karateefâ fchodeen isfpreeda Kahrla Afisupa leetu. Leetas preefchâ zehlejs, geheimrahts Proworow, dewa fawu pahfpreedumu, isfajidams, ka karaprofura palihga protestis pret karateefâs fpreedumu (Migâ), kas atwainoja Afisupu, atstahjams neeewehrots.

Peterburgâ, 18. majâ, wafarâ. Wirskarateefâ fcho, deen apfpreeda padparufchika Kahrla Afisupa prahwu. Par teefâs preefchdetaju bija generalis Dlotowfki, par preefchnefeseju geheimrahts Proworow; pahfpreedumu dewa wirskaraprofura palihga weeneeks, pallawneeks Wolodimirows. Pehz apfpreefchânas wirskarateefa nolehma: karaprofura palihga protestu pret Migâs pagaidu karateefâs fpreedumu, kurfch Afisupu attaisnoja, atraidit.

Peterburgâ, 19. majâ. „Wald. Wehstnefi“ justizmi-nifsterija isflubina kahdu no ihpafchâs konferenzenes, sem senatora Frifcha preefchfehdeschânas, galigi isstrahdatu welfekulikuma projektu, kas nahlofchâi walstspadomes fapulzei tiks preefchâ stahdits, bet par kuru eepreefch grib dârdet publikas domas.

Peterburga notesatais geheimrahts Busch efot dshimis Walmereetis; pehz tijibas — katolis.

Peterburgâ, kâ „Nowosti“ stahsta, fastahdot projektu par dibinajama kas preefch strahdneeku apdrofchinaschânas pret nelaimes atgadijumeem un par walstis pensiju kasem preefch wifseem darba laudim. — Ta pate awife ari dshirdejufe, ka efot nodomats, eewedamahm almenu oglem uslikst muitu.

Keisara Majestetes pawehli ispididams, fw. Sinods garidsneekem laidis sirkularu, ka 19. februari janotur aifluhguma deewlalposchânas Deewa meerâ dusofcham Keisaram Alefandram II. par peeminu; garidsneeki jo projam zaur preefchshmehm un mahzibahm lai usmudina laudis, fcho deenu fwehtit zaur luhgfchânahm, labem darbeem un fahthibu.

Waldisa nodomajot mudinat uf fahthibas beedribu dibinafchânu.

Warschawas generalgubernators, generaladjutants Albedinkis, kuhfchot atlahptees no amata.

Rafana. Zil labâ peemina generalis Slobelews stahw pee Kreewu tautas, to gaischi peerahda fchahds gadijums: Kad ispaudahs wehstis, ka generalis Slobelews pa Maslawas-Rafanas dsheszelu nobraufschot Dimowâs stanzijâ un no tureenes doschotees uf fawu tuwejo muifchu Wedwedowu tad aplahretee semneeki leelds pulkâs fapulzejahs Dimowâs

stanzijâ, godu parahdit flawenajam generalim. Brauzeens peestahjâs, wif semneeki nolehma zepures un dshil flandamees, apfweizinaja generali, uf ko generalis, zepuri no-nendams firnigi atbildeja. Pehz tam Staroletowâs fahdshâs starofis peegahja pee generala elipafchâs, Kreewu semneeku wahrdâ tafni tam pateidamees par leelajem tara nopelneem un pasneegdams fahlmâifi. Generalis Slobelews par tahdu apfweizinajumum isfajija fawu pateizibu un weenbalsigs hurrah te pawadija, projam projat.

Nowoflas pilfehthâ Tulas gubernâ, 56. referwas baltajona saldati padarjuschî leelu lehrumu. Kahds saldats iswika „Rosfija“ weefnijas keshfchu uf celu un neschehligi to tur daujija. Relaimigajai staidjâs palihgâ kahds kalejs un gorodowojs, bet nelo neschepdami isdarit pret trakâ saldatu, fâuza pehz palihdsibas. Tã ari eeradahs no wifahm pufem, bet ari saldats nepalika weens. Wairak nekâ 20 beedri tam nahza palihgâ, un nu iszehlfahs til firdiga fâufchânahs, ka ne kwartalka palihgs, ne semes polizijmeistars neschepja apmeerinat. Wikeem dauds ko bij zest no abu partiju atmeneem. Tikai rotas komandiram isdewahs, isfchirt pretineekus. Dauds lauschu eewainoti, to staryâ pezi geuthi un diwi nahwigi.

No ahfsemem.

Bulgarija. Par Bulgarijas kara ministeru eezelis Kreewu generalis Kaulbars, generala Ksilowa weetâ.

Belgija. Tautas weetneeku un senatoru zefchânas notiks 1. (13.) juniâ. Ubas partijas (liberali un katoli) ar wifseem spehleem publejahs, panahkt pahfswaru. Lihds fchim liberalu leeta stahw labaki, jo pee prowintfchu weetneeku zefchânas, kas nesen notifa, liberali ufwarejuschî. Bet liberalu pulkâ naw wif weenprahthigi. Weena liberalu dala pagehr zefchânas likumu reformu. Pehz tagadejeem Belgijas pamata likumeem zefchânas teefiba peeder til turigeem wihreem, un leelakâ tautas dala ir bes balfs. Tadehl dauds liberalu pagehr reformu, zaur kuru Belgijas zefchânas likumi tiktu pahrlaboti pehz tagadejâ laifa wjadshahm. Zefchânas reformas peekriteji fastahdijuschî ihpafchu reformas partiju.

Aufiro-Angarija. Par Gotharda tunela israfchânu Aufstreefchi nemas naw preezigi. Dauds awises isfata domas, ka minetâis tunelis padarifchot Aufstrijai wisleelako flahdi. Lihds fchim leelakâ tirgofchâna uf Italiu gabjufe zaur Aufstrijâ, ij kuras weda dselsfzefch pahr Brenneru uf Italiu. Bet tagad leela tirgofchânas dala eefchot zaur Wahziju uf Italiu pa dselsfzeku zaur Gotharda tuneli. Jm bes pamata fchihâs ruhpes gan naw, bet domajams, ka peetiks prefchu un pasafceeru preefch abeem zekeem. — Pirmâ rekrufchu nemfchâna Bosnija eefahlfeseh. No Bosnijas galwas pilfehthâs Serajewâs apgabala fino, ka ka tur idewufeseh labi, un ka wif wadfigee rekrufchi bes pretefshâs fanemti.

Anglija. Kawendischa un Worka fleplawas arweenu wehl naw atklati. Gan atkal teel sinats, ka polizija teem efot uf pehdahm, bet tahdas sinas nahlfchâs jau wairak reises, bes ka buhtu apstiprinajuschâs. Polizijai ismellefchânas darbs zaur to toti apgruhinatâs, ka leela dala no Jhreem negribot tai palihdsit pee fleplawu atrafchânas, tadehl ka wiru fcho fleplawibu attaisno un wainigos eerauga par Jhru patrioteem. Dira Jhru dala atkal bihstotees, palihdsit polizijai, jo flepenahs seneefchu bandas draudê katram ar breefmigu atreefchânos, kas polizijai fchâi sinâ to usdotu. Tã tad wifas isfcholitahs leelâs algas par fleplawu atrafchânu lihds fchim nekâ naw lihdsjuschâs.

Spanija. Stiprais Dshibraktaras zeetofnis, kas pahrwalda Dshibraktaras juhâs fchaurumu, jau 100 gadus atrodahs Anglu rotâs. Spaneefchi fen tihlo, to dabuht atpakal, bet neschepj to isdarit. Tadad generalis Domingwejs isdewis brofchiru, kurâ tas isflaidro, ka Spaneefcheem wajagot eezemt Dshibraktaru, noslehgt ar Portugalu zeetu fabeedribu un panahkt pilnigu pahfswaru Marokâs walstis Seemet-Amerikâ. Wifas Spaneefchu awises ufteiz brofchiras domas. Bet kaut gan generalam Domingwegam eewehrojamas fâites augstakâs weetas, tomehr naw tijams, ka waldisa daris pehz fchihâs brofchiras padoma.

Italija. Gotharda tunela atkrahfchânas fwehtki eefah-tahs Luzernâ, Schweizê, un beidsahs Mailandê, Italiâ. Mailandê tika tureta leela fwehtku maltite, pee kuras peedaliyahs Italeefchi, Schweizeefchi un Wahzeefchi. No Wahzijas waldisa familijas neweens fchâis fwehtkâs nebij eeradees, bet no Italiâs lehniza familijas pee fwehtkeem peedaliyahs lehniza Umbertoa brahliâ, Wofas herzog. Fwehtku meelafid tika isfauktas dauds wefelidâs Wahzeefchu un Italeefchu labai draudshibai. Bet waj fchi draudshiba zaur to pateefi tikufe stiprinata, tas ir zils jautajums.

Sludinājumi.

Jaunielgavas un apfahrtnes zeen. publi-
 kai pasinoju, ka esmu Jaunielgavā
 lopu ahrstefšanas darbu eefahzīs.
 Veterinar-ahrsts: **P. Vinning.**

Zeen. pag. valdem peedahwajam
galwas naudas grahmatinas
 us laba papirha un
magastinas grahmatinas
 Puhzishu Gederts un beedris Riga.

Latweeschu - Kreemu - Wahzu - Wahrdniza.

Izdota no Tautas Apgahmofšanas Ministerijas.
 Stipri eefekta maksa 1 rbl. 40 kap.
 Dabujama Puhzishu Gederta un beedra
 grahmatu bodē, Riga.

Zanna grahmata.

Nupat isnahufē A. Brasohļa apgahdibā, Wentspīle
 Sozijas
Pafazinas un stahstini,
 to gan originaligi, gan ar no Wahzu ratsteem
 tapinatāhm domāhm faraktījis Ernsts Dünsergs.
 Maksa 40 kap.

Nupat tika gatawa:

Selta Else's

III. beidsamā data, maksa 30 kap.
 Dabujama pee apgahdataja Puhzishu
 Gederta un beedra, Riga.

Dahwinajums,

Martinsohna Martijas ikdsei
 „Es sapnoju par tewi,“

dseesma sopranam jeb baritonam ar klaveeru
 parwadishanu, komp. no P. Schanzberga.
 Maksa 30 kap.
 Dabujama Puhzishu Gederta un beedra
 grahmatu bodē, Ahr-Rigas Kalku-eelā Nr. 14.

Egles- un preedes balkus, plan-
kas, dehtus, lates

un wiswifadus buhwofkus par lehtu maksu peedahwa
E. Jakobsohn,
 Zeigawā, upes eelā Nr. 4, aif bruhwera Seermutha.

Rigas Latw. beedriba.

Swehtdeen, 30. maija 1882. g.
 Ibraukšana

Satumōs,

us **Stalku birsi**
 netahlu no Lipsis (Friedrichshof) stanzijas.
 Nobrauks Riga, no Wolderajas bahnušha pulstien
 7 45 min. ribtā, atpakaļ no Lipsis stanzijas pulst. 9
 45 min. watarā.
 Biletēs turv un atpakaļ maksa 125 kap., behrneem
 60 kap. Kas Stalks ween peedalsfees, maksa 30 r.
 Sahrtibas komisija.

Jaunas grahmatas.

E. Sieslāča apgahdibā nupat tika gataws:

Lapša Ruhninsch.

Ar W. fon Kaulbacha simejumeem.

Latwiski pahrzehlis un faskandinajis **E. Dünsergis.**

Burtņizās no 1-6. Katra burtņiza maksa 50 kap.

Dabujama Puhzishu Gederta un beedra grahmatu pahrdotawā, Riga. Tad wehl

Geografija tautas skolahm.

Sastahdijis skolotajs **R. Kopmanis.**

Ar daudf simejumeem. — Maksa 40 kap.

Iznahufē un dabujama Puhzishu Gederta un beedra apgahdibā, Riga

Ahrpilschtas Dsirnawu un Kalku-eelas stuhri Nr. 14.

Kristaps Lermanis

peedahwa no fawas

kungu drehbju magastinas,

Nr. 4, Riga, Teatra eelā, Nr. 4.

gatawus kungu apgehribus jaunakās musturās, pehz wissuunakās modes
 schuhtus un pahrdod wafaras paletos no 9 1/2 rbl. fahlot

uswakkus „ 15 „ „

bifkas „ 4 1/2 „ „

Pastellešanas teel idaritas kahrtigi un mehreni aprehlinatas.
 Drehbi, kas atrodahs us pascha legeri, aprehlinu par fabrikas zenu. Peeremu
 ari darbā ja apstelletajs patš drehbi dod.

Sweedru arklus, Chrgla arklus,

tschetrlemeschu schkuhtefšanas
 un sehklas arklus, ezefhas, sehklas apflahjejus, sskrituku
 arklus, uniwersal platisefšanas maschinas u. t. t. peedahwa

Riga, vllf. Kalku-eelā Nr. 6. sehtā. **Bieglers un beedris,** Reepaja, Aleksanders-eelā Nr. 6.

Saweem zeen. pirzejeem daru sinamu, ka pahrdodu

Odams un beedra superfosfatus

no 13 lihds 14% fosfora skabhuma,

apalsch Rigas politechnikas ismekleshanas stanzijas kontroles.

Katram pirzejam ir brihw, kas pehrt ne masat ka 30 pudus, list pee Ri-

gas politechnikas par weli ismeklet, waj ir no manis galwotais stiprums.

Apfolu saweem pirzejeem labu apdeeneschamu, ciltigu swaru un lehtu zenu.

Ar zeenischamu

Sander Martinsohn,

Nr. 16. Riga, Peterburgas Ahr-Riga Kalku-eelā Nr. 16.

Pawafaras beedriba

brauks swehtdeen, 6. junija 1882.

us Linascheem,

un zels pīnas fapuzes ufdewumā, beedribas dibinata-
 jam un pirmam preefschneefam, nelaisa **R. Vange**
 igam peeminekli us kapa. Pehz tam

Sakumu jautriba.

Ibrauks pulstien 3 ribtā no Dubultu steekem, pee-
 turehs Sorlandaugawā un abeem steekem Mibigrabwl.
 Napaofat brauks pulstien 8 watarā. Braufšanas laifs
 rehlinats us 7 stundahm.

Biletēs lihds **wehtdeen, 4. junijam** (ari beeh-
 dreem) a 1 rbl., behrneem a 50 kap., dabonamas pee
 K. Niclen, J. Worobjew un A. Aschentsowf igem
 Sorlandaugawā. Puhzit un beedru grahmatu bodē,
 Kalku un Dsirnawu eelas stuhri. R. Irbit lga grab-
 matu bodē pee Schaku wabrtiem. R. Miberg lga
 grahmatu bodē Litta galā un pee P. Grotin lga —
 Mibigrabwl.

Sehtdeen, 5. junija un braufšanas deenā
 maksa biletēs 150 kap., behrneem 75 kap.
 Linaschds peedaloates 25 kap.

Preefshneeziba.

Pirma Kreemu un gungu - apdrofshinaschanas beedriba,

dibinata 1827. gadā.

Agenti:

Rehjis — **S. Wolmann,**
Walkā — **Moris Holland,**
Walmeera — **R. W. Müller,**
Vimbafshs — **B. D. Gufslawsky,**
Rubjene — **Eduard Dabbert.**

Tirgus sinas.

Lais atmetees wehfals.
 Pkajas zeribas loki labas; Dienwidus gubernās
 leetus brangi listis, ta ka wisparīgi palaischahs us labu
 ptauju.

Swehttu deht schjeenes labības tirgus bij loki
 apobeschots.

Vini stingri. Darba laika deht mas peewed.

Ranepaji pa wozam. Eelaki lihumi naw notiku-

sch. Pa seemas deusch sein Rein wrafa 38, par Anglu

37 un par praistu 36 rbl. birtawā.

Ranepes. Pehz ilgata laika partiju schahwetu

sehllu fahlgā par 160 kap. pudā, turahm jenahm drih-

sat pirzeji neta pahrdeseji.

Linsehlu brahklis rahmu. Pasahwigi par

87 1/2% sehlahm wrafa 144 kap. pudā, bet pirzeji sola

titat 140 kap.

Rudsi plahnu. Par 113/14 mahrz. rubseem pa-

stahwigi wrafa 98/99 kap. pudā; bet eewehrojami lih-

gumi naw notikuschi.

Wusas bes pahrewhschanahs. Masas partijas

zauwembra fahlgā par 79 un 80 kap. pudā; par schah-

wetahm auahm wrafa 82 kap. pudā.

Meeshi palaisi. Par stibri schahweteem 104/5

mahrz. sehshankseem wehl maksa 90 kap. pudā; bet

nehshahwetus diwfanshus nepeeprafa nemaf.

Dselszeta brauzeeni.

Pa Zeigawā dselszetu.

1) Stary Rigu un Roscheileem.

No Rigas isbrauz: 2 v3 p. un 7 10 w. — No Zeigawā

was isbrauz: 3 27 v3 p. un 8 36 w. — No Lipo-

steem isbrauz: 4 9 v3 p. un 9 15 w. — No Rages

isbrauz: 5 19 v3 p. un 10 15 w. — Ronahf Ros-

schelss: 6 35 v3 p. un 11 19 w.

No Roscheileem isbrauz: 4 47 r. un 8 28 w. — No

Rages isbrauz: 6 14 r. un 9 38 w. — No Lwiteem

isbrauz: 7 18 r. un 10 30 w. — No Zeigawā is-

brauz: 8 15 r. un 11 31 w. — Ronahf Riga: 9

30 r. un 12 43 w.

2) Stary Rigu un Zeigawā.

No Rigas isbrauz: 10 10 pr. p. — No Olaines is-

brauz: 10 51 pr. p. — Ronahf Zeigawā: 11 20

pr. pufd.

No Zeigawā isbrauz: 3 35 v3 p. — No Olaines is-

brauz: 4 25 v3 p. — Ronahf Riga: 5 6 v3 p.

Saweem zeeniteem pirzejeem daru sinamu, ka schini gadā tapat ka senaf pahrdodu

Arklus

no **U. J. Schwarzhoff** taisitus un **III. semkopibas** isstahde

ar goda-almu apdahwinatus; bes tam wehl

kaleja laktes, sskruhwtikus, wisadas dsels naglas, atfleh-
 gas, enges, krahfns durwis un zepefchu krahfnes, logu
 glahses, juntu papi, zementi, bleki

un daudf zitas pee laufkaimneezibas un buhwes wajadsigas leetas

Apfolu saweem pirzejeem labu apdeeneschamu, riktigu swaru un
 lehtu zenu.

Sander Martinsohn,

Peterburgas Ahr-Riga Kalku-eelā Nr. 16.

Muhfu grahmatu pahrdotawā dabujama Keis. Majestet. Aleksandra III.

portreja,

eljas krahfahm drukata krahfshu bilde, generata
 mundeerā, gandrihs pilnā angumā, maksa:

plata, feltitā rahmi, 24 zollas augsta, 19 1/2 zollas plata 3 rbl. gabalā.

28 " " 22 1/4 " " 4 "

Us ihpafshu pagehreshanu teel aridsan smalkaki isrotati rahmji
 fagatarwoti. Zeredami, ka pagastu walbes, pag. teefas, beedribas un
 priwat personas, sawa mihlota Semes Tehwa bildi eegahdahs, efam
 to til wijai lehti aprehinajusch.

Puhzishu Gederts un beedris,

Ahr-Rigas Kalku-eelā Nr. 14.